

Noc Muzeów w Muzeum Geologicznym w Warszawie

Już od 30 lat, w każdą третią sobotę maja, jest organizowana Europejska Noc Muzeów. Tegoroczna edycja odbyła się 16 maja i w samej tylko Warszawie wzięło w niej udział ponad 320 tys. zwiedzających. To niepowtarzalne wydarzenie, podczas którego nie tylko muzea, lecz także galerie, urzędy, szkoły oraz inne instytucje kulturalne, edukacyjne, artystyczne i państwowe otwierają w godzinach nocnych swoje siedziby. Specjalnie na to wydarzenie przygotowują również bogate w atrakcje programy.

Noc Muzeów po raz pierwszy została zorganizowana w 1997 r. w Berlinie. W Polsce pierwsza edycja odbyła się w Muzeum Narodowym w Poznaniu w 2003 r. W kolejnych latach do akcji przyłączały się następne miasta, w tym Warszawa. W 2004 r. w wydarzeniu w stolicy uczestniczyło 11 instytucji. Do udziału w tegorocznej – XXII edycji, zgłosiło się 331 placówek, w tym aż 46 po raz pierwszy. Od wielu lat w obchody Nocy Muzeów jest zaangażowane także Muzeum Geologiczne Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB).

Podczas tegorocznego wydarzenia został przygotowany program skupiony wokół energii zarówno tej płynącej z wnętrza Ziemi, jak i docierającej do nas z Kosmosu...

Poza wystawami stałymi i czasowymi, dostępnymi na co dzień w Muzeum Geologicznym, na zwiedzających czekała specjalnie przygotowana na ten wieczór ekspozycja pt. *Energia płynąca ze skał* (ryc. 1). Mówiąc o energii pochodzącej z wnętrza Ziemi, najczęściej myślimy o energii geotermalnej lub energii pozyskiwanej ze spalania paliw kopalnych: węgla kamiennego, węgla brunatnego, ropy naftowej lub gazu ziemnego. Tymczasem niektóre surowce mineralne, obecne w skałach, są odpowiedzialne za transformację energetyczną, która ma miejsce na naszych oczach, np.: lit znajduje się w samochodach elektrycznych, neodym jest obecny w turbinach wiatrowych, a bez miedzi, kobaltu czy tantalu nie byłoby telefonów komórkowych, komputerów i innych urządzeń elektronicznych.

Zwiedzający mieli także okazję zapoznać się z tajnikami pozyskiwania energii odnawialnej z gruntów i skał. Eksperti z zakresu geologii inżynierskiej i płytkiej geotermii opowiadali o metodach odzyskiwania ciepła z ziemi, pokazywali jak się je bada, modeluje i wykorzystuje. Chętni mieli okazję samodzielnie przeprowadzić eksperymenty pozyskiwania ciepła z gruntu i podgrzewania nim wody. Dodatkowo, zaprezentowane zostały urządzenia i wyposażenie laboratoriów terenowych, stosowanych do badania właściwości termicznych utworów geologicznych (ryc. 2).

Tego wieczoru miała również miejsce IV odsłona międzynarodowego artystyczno-naukowego projektu *Space Art*, przygotowanego przez Fundację *Helisa*. Prezentowane prace powstały z inspiracji astronomią, naukami o Ziemi, fizyką, technologią kosmiczną i geometrią, połączonymi z artystyczną wrażliwością. Wśród autorów znalazły się osoby powszechnie znane w świecie kultury i sztuki: Stefan Beiu, DAMIELself, Paweł Dusz, Gustaw Hindwell, Jaga Hupało, Katarzyna Korus, Thomas Lamprecht, Kata-

Ryc. 1. Wystawa czasowa pt. *Energia płynąca ze skał*. Fot. K. Sadrak

Ryc. 2. Stanowiska edukacyjne ustawione przy Muzeum Geologicznym PIG-PIB. Fot. J. Rabińska

ryzna Łata, Kristina Müller-Eberhard, Monika Osiecka, Damian Pietrek, The Pop Art Princess, Lorena Reyes, Carlos Sablón oraz Katrina Sadrak. Pomysłodawczynią i kuratorką przedsięwzięcia jest Katarzyna Korus, z którą Muzeum Geologiczne PIG-PIB współpracuje od kilku lat.

Fani astronomii mogli prowadzić dzienne i nocne obserwacje nieba wraz z przedstawicielem *Energosfery*, a także zapoznać się z różnymi instrumentami optycznymi

Ryc. 3. Prezentacja multimedialna na elewacji budynku Muzeum Geologicznego. Fot. J. Rabińska

Ryc. 4. *GeoCrosSexTion* – Geologiczny Kabaret Muzyczny na scenie. Fot. M. Sidoreczuk

oraz poznać różne ciekawostki z dziedziny astronomii, astrofizyki i fizyki kwantowej.

W zabytkowym wnętrzu Czytelni Biblioteki Geologicznej na gości czekały wyjątkowe książki i czasopisma poświęcone szeroko rozumianej energii oraz podcasty z serii *Geologia do ucha*.

Gościom oczekującym na wejście do muzeum, tradycyjnie już, czas umilała animacja multimedialna, wyświetlana na elewacji budynku (ryc. 3). Spektakl, łączący w sobie wątki artystyczne i naukowe, został przygotowany przez Daniela Fedorczyka z Fundacji *Helisa*.

Dopełnieniem programu była oprawa muzyczna. W tym roku zadbał o nią *GeoCrosSexTion* – Geologiczny Kabaret

Ryc. 5. Sala główna Muzeum Geologicznego. Fot. J. Rabińska

Muzyczny, który przygotował m.in. znane utwory pop, reggae, folk i rock and roll w geologicznych aranżacjach (ryc. 4). Było pastiszowo, mniej lub bardziej poważnie o kartografii, paleontologii, wierceniach i złożach, czyli o mapach, robalach, piachu, glinie, błocie i wszystkich innych obiektach, które można znaleźć pod stopami. W składzie wystąpili geolodzy – pracownicy PIG-PIB: Krzysztof Majer (wokal), Kajetan Wczelik (wokal, chórki), Mateusz Żeruń (gitara prowadząca), Andrzej Rudnicki (gitara basowa), Andrzej Marczuk (instrumenty klawiszowe) i gościnnie Grzegorz Ryżyński (odpowiedzialny za technikę), oraz Michał Radzikowski (perkusja) z Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Tej nocy Muzeum Geologiczne PIG-PIB odwiedziło blisko 2700 osób (ryc. 5). Serdecznie dziękujemy wszystkim zaangażowanym za realizację tego wyjątkowego programu i gościom za obecność! Już dziś zapraszamy na obchody przyszłorocznej Nocy Muzeów. Ponownie postaramy się zaskoczyć!

Karolina Wojnicka